

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře – soud pro mládež rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Veroniky Novotné a přísedících Jany Pražmové a Mgr. Radky Radošové v hlavním líčení konaném dne **22. dubna 2021**

takto:

Obžalovaný

mladistvý [redacted]

bez zaměstnání, bytem [redacted]

je vinen, že

dne 12. 11. 2020 kolem 20.30 hodin v Táboře v Čelkovické ulici zezadu přiběhl k poškozenému [redacted] strhl mu batoh z levého ramene, nejméně třikrát ho udeřil pěstí do obličeje a z pravé přední kapsy kalhot mu odcizil finanční hotovost ve výši 2 000 Kč, poté z místa odešel, následně batoh, obsahující nabíječku k mobilnímu telefonu, oblečení a různé písemnosti, vysypal v blízkosti zastávky MHD „U Jezu“ v Lužnické ulici a prázdný hodil poškozenému, který mezi tím na místo přišel, tímto způsobil poškozenému odcizením hotovosti škodu ve výši 2 000 Kč a fyzickým napadením drobné poranění v oblasti nosu,

tedy

proti jinému užil násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci,

čímž spáchal

provinění loupež podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku za užití § 6 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže,

a odsuzuje se

podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku za užití § 58 odst. 2 písm. b) trestního zákoníku, za užití § 31 odst. 1, § 32 zák. č. 218/2003 Sb. k **trestnímu opatření odnětí svobody v trvání 10 (deset) měsíců.**

Podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku, § 84 a § 85 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 33 odst. 1 zák. č. 218/2003 Sb. se výkon uloženého trestního opatření podmíněně odkládá na **zkušební dobu v trvání 18 (osmnáct) měsíců s tím, že se nad jmenovaným vyslovuje dohled.**

Podle § 18 odst. 1 písm. d) zák. č. 218/2003 Sb. se mladistvému obžalovanému ukládá **výchovná povinnost** spočívající v tom, aby ve zkušební době podmíněného odsouzení usiloval o vyrovnání s poškozeným.

Odůvodnění:

1. Dokazováním v hlavním líčení byl zjištěn skutkový stav tak, jak je popsán ve výrokové části tohoto rozsudku.

I. Důkazní situace

2. Tento skutkový stav byl zjištěn z prohlášení viny obžalovaného, který byl k věci rovněž vyslechnut, a dále z provedených listinných důkazů, konkrétně osobních výkazů obžalovaného a zprávy Auritusu, včetně přílohy.
3. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeným na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

II. Skutková zjištění a právní posouzení

4. Mladistvý prohlásil vinu skutkem popsaným v obžalobě a rovněž souhlasil s užitou právní kvalifikací. Soud nemá důvod o pravdivosti a úplnosti tohoto prohlášení pochybovat. Ostatně mladistvý již v přípravném řízení připustil, že poškozenému násilím odňal batoh s věcmi, byť okolnosti skutkového děje a výši způsobené škody popisuje odlišně od poškozeného. Stěžejné skutečností je, že jeho prohlášení viny je ve shodě s dalším ve věci shromážděnými důkazy, ať již se jedná o výpověď poškozeného, která na rozdíl od prvotního popisu skutkového děje mladistvým nevzbuzuje žádných pochybností, zásadní je také záznam z městského kamerového systému, kde je zachycen pohyb poškozeného a obžalovaného nedlouho před spácháním projednávaného skutku. Opominout nelze ani úřední záznamy zachycující okolnosti oznámení trestného činu a prvotní zásah hlídky na místě a rovněž provedenou dechovou zkoušku u poškozeného. Soud upozorňuje také na ohledání místa činu a usnesení o vydání a vrácení věci. Vinu mladistvého projednávaným skutkem tak nelze zpochybnit.
5. Po právním posouzení výše popsaného jednání soud uzavírá, že obžalovaný jím naplnil všechny znaky skutkové podstaty provinění loupeže podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku za užití § 6 odst. 1 zákona o soudnictví ve věcech mládeže, když proti jinému užil násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci.
6. K naplnění znaků skutkové podstaty nad rámec výše uvedené definice soud doplňuje následující. Je nepochybné, že stržení batohu z ramene a odcizení finanční hotovosti poté, co mladistvý poškozeného udeřil nejméně třikrát pěstí je užitím násilí, koneckonců poškozený se jen obtížně mohl bránit i kvůli své zjevné opilosti. A konečně jednání obžalovaného bylo bezpochyby jednáním, které bylo motivováno snahou se zmocnit věcí uložených v batohu či peněz.
7. Na závěr zbývá jen dodat, že jednání obžalovaného bylo jednáním úmyslným, neboť sám obžalovaný uvedl, že jednal úmyslně, nadto z průběhu skutkového děje je nepochybné, že jednal s cílem zmocnit se batohu a peněz poškozeného.

III. Druh a výměra trestního opatření

8. O druhu a výměře trestního opatření soud rozhodoval podle zásad uvedených v ustanovení § 39 trestního zákoníku a posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ustanovení § 41 a § 42 trestního zákoníku, rovněž zohlednil i ustanovení § 25 zákona o soudnictví ve věcech mládeže a dospěl k následujícímu závěru.
9. Mladistvému zcela nepochybně polehčuje prohlášení viny, které lze vnímat jako úplné a bezvýhradné přijetí odpovědnosti za projednávaný skutek. Obžalovaný nad spáchaným jednáním projevil také lítost, kterou lze s ohledem k jeho věku a mravní vývoj hodnotit jako upřímnou, byť soudu neuniklo, že mladistvý si teprve v průběhu jednání před soudem uvědomil závažnost svého jednání a hrozící následky a do značné míry je jeho postoj ke spáchanému jednání ovlivněn i uvědoměním si dopadů, které jeho jednání bude mít pro něj samotného. Jakkoli lze jako polehčující okolnost hodnotit i to, že mladistvý dosud nebyl postihován pro trestný čin (provinění), nelze odhlédnout od skutečnosti, že nyní projednávaný skutek není jeho prvním přestoupením zákona. Jeho závadová minulost je totiž poměrně pestrá, a to napříč jeho velmi nízkému věku. Ze zprávy o poměrech jmenovaného totiž vyplývá, že byl již v minulosti projednáván ve věci činu jinak trestného loupeže podle § 173 odst. 1 trestního zákoníku, jehož se dopustil před dovršením věku patnácti let, za což byl postižen uložením výchovné povinnosti spočívající ve společensky prospěšné činnosti v rozsahu 15 hodin. Navíc skutkový děj je nápadně podobný jako v nyní projednávaném případě, neboť poškozené se rovněž pokusil násilím strhnout tašku, což se mu ale pro její obranu nepodařilo. Agrese v jeho chování se navíc neobjevuje výjimečně, ba právě naopak je spíše pravidlem. Výchovné problémy mladistvého trvají již od roku 2017, kdy ve škole napadal spolužáky, narušoval výuku a byl verbálně agresivní. Toto jednání bylo řešeno návštěvami školní psycholožky, absolvováním programu indikované prevence. Nicméně jeho závadové chování pokračovalo a pokračuje, soud může jmenovat nejen spáchání již zmiňovaného činu jinak trestného, ale rovněž další problémy ve škole (záškoláctví), v poslední době pak přestupková jednání, zpravidla vázaná na zneužívání alkoholu. Soud také nemůže nezmínit charakter přestupků – jedná se o přestupky proti občanskému soužití, byť v řadě případů odložených z důvodů nedovršení patnácti let věku mladistvého v době spáchání jednání, nebo dosud pravomocně nerozhodnutých. Soud však nemůže neupozornit na rozhodnutí Městského úřadu v Táboře ze dne 14. 7. 2020 č. j. P 659/2020 Zn, jímž byl mladistvý uznán vinným přestupkem proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4 zák. č. 251/2016 Sb. Tímto rozhodnutím byl totiž uznán vinným skutkem, jehož podstatou bylo napadení jiných osob pěstí. Soud tak uzavírá, že i přes absenci jiných přitěžujících okolností a i při zohlednění prohlášení viny mladistvým nelze postupovat dle návrhu obhajoby, tedy upustit od uložení opatření ve smyslu § 12 písm. b) zákona o soudnictví ve věcech mládeže za současného vyslovení výchovného opatření – povinnosti vykonat společensky prospěšnou činnost. Takový postup soudu je totiž vázán na podmínku, že uložené výchovné opatření je dostatečnou reakcí na jednání mladistvého a tato podmínka naplněna není.
10. Soud si je vědom a do značné míry souhlasí s argumentací obhajoby, že jednání mladistvého má původ v prostředí, ve kterém se pohybuje a vychází z určitých strukturálních problémů, nicméně ani tímto znevýhodněním mladistvého nelze omluvit jeho zavrženíhodné jednání a skutečnost, že nyní je to on sám, kdo prakticky rezignoval na svůj budoucí život – po základní škole se nesnaží o získání pracovní kvalifikace dalším studiem, naopak poměrně dlouhou dobu se oddával zneužívání alkoholu, což vyvrcholilo jeho hospitalizací na tzv. detoxu. A byť nyní se zdá, že si konečně uvědomuje, kam až může vést jeho chování, nelze pouze s odkazem na to, že začal navštěvovat probační program Auritus a že jeho vývoj byl ovlivněn jeho prostředím, rezignovat na základní úlohu ukládaných opatření. Soud si je vědom, že primárním účelem trestního řízení ve věci mladistvých je jejich náprava, začlenění do společnosti, ať již ve smyslu hodnotovém, tak i ve smyslu nalezení vhodného uplatnění se. Nicméně ani v této optice nelze přijmout tezi, že uložení trestního opatření je nepřiměřeně přísným právě pro riziko, že by mohlo v budoucnu vést

k represivnímu trestu, nebudou-li dodržovány jeho podmínky. Příliš mírná reakce soudu totiž posílí přesvědčení mladistvého, že nemusí čelit následkům svého jednání, že „se vlastně nic nestalo“. Právě proto, aby si uvědomil, co spáchal, je na mladistvého nutné působit již velmi citelně, výchovná opatření, která on sám preferuje, totiž nejsou dostatečnou reakcí na jeho chování. Mladistvý si totiž musí uvědomit všechny důsledky svého chování a v jeho případě je tak uložení trestního opatření nenahraditelným pro jeho nápravu. Povaha a závažnost jeho jednání je totiž natolik vysoká, ostatně odráží ji již trestní sazby vymezená trestním zákoníkem pro trestný čin loupeže, že neumožňuje užití žádného z výchovných opatření, a to i se zohledněním specifík projednávaného případu. Mladistvý se totiž dopustil jednání, které je ve své podstatě nadmíru závažným, ať již se jedná o výběr oběti (podnapilou osobu neschopnou se účinně bránit), okolnosti spáchání trestného činu (útok zezadu, údery pěstí) či následný přístup obžalovaného ke spáchanému jednání, který se změnil až v okamžiku, kdy čelil bezprostředním důsledkům svého jednání na něj samotného.

11. Soud proto jako nejvhodnější trestní opatření (ostatně s ohledem na podmínky pro ukládání alternativních trestních opatření je ve výběru možných velmi omezen) zvolil odnětí svobody s podmíněným odkladem jeho výkonu za současného vyslovení dohledu nad mladistvým. Takto koncipované trestní opatření totiž nejlépe odráží závažnost jednání mladistvého, jeho osobu i možnosti resocializace a současně mu ve své podstatě poskytuje pomocnou ruku ke zvládnutí jeho problémů, nabízí tolik potřebný vstup autority do jeho života, která mu osvětlí mantinely přípustného chování, zároveň mu ale vytvoří podmínky pro nalezení si vhodného uplatnění se. V případě mladistvého tak dohled probačního úředníka, se všemi jeho omezeními, je ve své podstatě zmírněním uloženého trestu, neboť mladistvý bude mít možnost s nestrannou osobou řešit problémy, kterým čelí, a v rámci probačního plánu si i nastavit cíle, které mu umožní plnou nápravu.
12. K výměře trestu pak soud uvádí, že i přes výše uvedenou, nepříliš pozitivní charakteristiku jeho osoby je soud pevně přesvědčen, že je na místě ukládat trestní opatření pod spodní hranici trestní sazby. Důvody pro tento postup jsou hned dva, jednak trest kratšího trvání plně postačí k nápravě mladistvého a jednak je nezbytné reflektovat změnu jeho přístupu k žalovanému jednání a přijetí odpovědnosti za něj ve formě prohlášení viny. Soud proto mladistvému uložil trestní opatření odnětí svobody ve výměře deseti měsíců. V délce zkušební doby se promítla nejen závažnost projednávaného skutku a současné uložení dohledu, které soud považuje z výše uvedených důvodů za zcela nezbytné, ale také skutečnost, že mladistvý již své problémy, byť ne zcela úspěšně (viz přestupek spáchaný v době absolvování), začal řešit absolvováním probačního programu Auritus. Za přiměřenou proto soud považuje zkušební dobu ve čtvrtině zákonného rozmezí, tedy ve výměře osmnácti měsíců.
13. A konečně jako nezbytný doplněk uloženého výchovného trestu pak soud mladistvému uložil přiměřenou povinnost usilovat o vyrovnání s poškozeným, což je nejen náhrada škody v rámci sil a možností mladistvého, ale také například omluva. Mladistvý totiž musí čelit i dopadům, které mělo jeho jednání na poškozeného, a v maximální možné míře je napravit. Ostatně reparace následků trestné činnosti je předpokladem jeho nápravy.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do osmi dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká,
- c) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody.

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a obhájce.

Odvolání ve prospěch mladistvého může podat, a to i proti jeho vůli, příslušný orgán sociálně-právní ochrany dětí, lhůta k podání opravného prostředku mu běží samostatně.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Odvolání proti rozsudku podané ve prospěch mladistvého jinou oprávněnou osobou nebo za mladistvého obhájcem nebo zákonným zástupcem anebo opatrovníkem může být vzato zpět jen s výslovným souhlasem mladistvého. Státní zástupce však může vzít takový opravný prostředek zpět i bez souhlasu mladistvého; v tomto případě běží mladistvému nová lhůta k podání opravného prostředku od vyrozumění, že opravný prostředek byl vzat zpět.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve **třech** vyhotoveních.

Tábor 22. dubna 2021

Mgr. Veronika Novotná v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Kuchařová.

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 27.05.2021. Připojení doložky provedla Věra Čásková dne 07.06.2021.

